

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Αναθεώρηση Διατάξεων του Συντάγματος (Άρθρο 92, παρ. 3 του Συντάγματος)

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 92 του Συντάγματος «οι προαγωγές, τοποθετήσεις, μεταθέσεις αποσπάσεις και μετατάξεις των δικαστικών υπαλλήλων ενεργούνται ύστερα από σύμφωνη γνώμη υπηρεσιακών συμβουλίων που συγκροτούνται κατά πλειοψηφία από δικαστικούς λειτουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους, όπως νόμος ορίζει. Η πειθαρχική εξουσία στους δικαστικούς υπαλλήλους ασκείται από τους ιεραρχικά προϊσταμένους τους δικαστές ή εισαγγελείς ή επιτρόπους ή υπαλλήλους καθώς και από υπηρεσιακό συμβούλιο, όπως νόμος ορίζει..... ».

Οι διατυπώσεις των παραπάνω ρυθμίσεων εισήχθησαν στο Σύνταγμα με την αναθεώρηση του 2001 και αποτέλεσαν πράγματι ένα θετικό βήμα για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των δικαστικών υπαλλήλων. Και τούτο διότι ορίστηκε ότι για την υπηρεσιακή τους κατάσταση (προαγωγές, τοποθετήσεις κλπ.) και την επιβολή των πειθαρχικών ποινών, αρμόδια δεν είναι τα δικαστικά συμβούλια που προέβλεπε ο συνταγματικός νομοθέτης του 1975. αλλά υπηρεσιακά συμβούλια στα οποία πάντως μετέχουν κατά πλειοψηφία δικαστικοί λειτουργοί.

Παρά ταύτα το θετικό βήμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής παρέμεινε ημιτελές. Και τούτο διότι με τις παραπάνω ρυθμίσεις αφενός ορίζεται ότι η πλειοψηφία των μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων *υποχρεωτικώς αποτελείται από δικαστές* (βλ. την διατύπωση του πρώτου εδαφίου), αφετέρου διότι οι τελευταίοι θεωρούνται σε κάθε περίπτωση ότι είναι *ιεραρχικά προϊστάμενοι* των δικαστικών υπαλλήλων (βλ. τη διατύπωση του β' εδαφίου).

Με την προτεινόμενη διάταξη αφενός δίδεται η ευχέρεια στον κοινό νομοθέτη να ορίσει την αναλογία μεταξύ δικαστικών λειτουργών και δικαστικών υπαλλήλων στη σύνθεση των υπηρεσιακών συμβουλίων και αφετέρου *απαλείφεται* η φράση ότι οι δικαστικοί λειτουργοί είναι «ιεραρχικά προϊστάμενοι» των δικαστικών υπαλλήλων.

Και οι δύο μεταβολές κινούνται προς την κατεύθυνση της κατοχύρωσης των υπηρεσιακών δικαιωμάτων των δικαστικών υπαλλήλων. Ειδικότερα ουδείς λόγος δημοσίου συμφέροντος επιβάλλει να αποτελούν οι δικαστικοί λειτουργοί την πλειοψηφία στα υπηρεσιακά και κατ' επέκταση στα πειθαρχικά συμβούλια των δικαστικών υπαλλήλων. Οι δικαστικοί λειτουργοί μπορεί βεβαίως να διαθέτουν κύρος, καθώς και προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία με τη διαφορά όμως ότι στην προκειμένη περίπτωση καλούνται να αποφανθούν για την υπηρεσιακή κατάσταση όχι λειτουργών που υπηρετούν στον κλάδο τους αλλά δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν τη δικαιοσύνη, χωρίς να παύουν κατά τα λοιπά, να εντάσσονται στην εκτελεστική λειτουργία. Για τους υπαλλήλους αυτούς θα πρέπει να ισχύσουν οι ίδιες εγγυήσεις που απορρέουν από την παρ. 4 του άρθρου 103 του Συντάγματος η οποία ορίζει ότι τα υπηρεσιακά συμβούλια των δημοσίων υπαλλήλων αποτελούνται τουλάχιστον κατά τα 2/3 από μονίμους δημοσίου υπαλλήλους, (πρβλ. και τα άρθρα 158 επ. του Υπαλληλικού Κώδικα).

Περαιτέρω η αναφορά του συνταγματικού νομοθέτη στο δεύτερο εδάφιο του ίδιου άρθρου στην ύπαρξη σχέσης ιεραρχίας μεταξύ δικαστικών λειτουργών και δικαστικών υπαλλήλων απηχεί την *απαρχαιωμένη* αντίληψη περί δικαστικών υπαλλήλων-προσωπικών γραμματέων των δικαστών και όχι τη σύγχρονη αντίληψη που θέλει τους δικαστικούς υπαλλήλους να αποτελούν μέρος της σώματος των δημοσίων υπαλλήλων με όλες τις προσωπικές και λειτουργικές εγγυήσεις ανεξαρτησίας που ο νόμος τους επιφυλάσσει. Για το λόγο αυτό προτείνεται να δοθεί στο νομοθέτη

διακριτική ευχέρεια καθορισμού των ιεραρχικώς προϊσταμένων των δικαστικών υπαλλήλων που περαιτέρω θα πρέπει να εναρμονισθεί με τα ισχύοντα στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για όλους τους παραπάνω λόγους προτείνουμε το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 92 του Συντάγματος να διατυπωθεί ως εξής:

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΠΡΟΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 92

Τροποποιείται το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 ως εξής:

3.«Οι προαγωγές, τοποθετήσεις, μεταθέσεις, αποσπάσεις και μετατάξεις των δικαστικών υπαλλήλων ενεργούνται ύστερα από σύμφωνη γνώμη υπηρεσιακών συμβουλίων που συγκροτούνται από δικαστικούς λειτουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους, όπως νόμος ορίζει. Η πειθαρχική εξουσία στους δικαστικούς υπαλλήλους ασκείται από τους ιεραρχικά προϊσταμένους τους καθώς και από υπηρεσιακό συμβούλιο, όπως νόμος ορίζει».

Αθήνα.....

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ